

DUHOVNIŠKA JUBILEJA V SLOVENSKI VASI

Slovenska vas je v nedeljo 9. julija znova doživela lep in pomemben praznik, ko je v cerkvi Marije Kraljice Toni Burja daroval slavnostno srebrno mašo. Ob njem je kot prvi somaševalec krajevni župnik Jože Bokalič obhajal 40 let mašniškega posvečenja, somaševali pa so še Franc Burja OFM (stric srebrnomašnika), France Urbanija, Franci Cukjati in Robert Brest.

V mašni pridigi se je Toni najprej zahvalil za številno udeležbo tako domačih faranov kot obiskovalcev iz drugih krajev. Za svojo duhovniško pot, katere vodilo je vedno bilo novomašno geslo "Kjer je namreč tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce" (Mt 6,21) se je najprej zahvalil Bogu. Čeprav je že sv. Pavel opomnil na človeško šibkost poklicanih, imajo ti Jezusovo zagotovilo, da jim nikoli ne bo manjkalo Njegovih milosti. Ob bežnem pregledu prehojene duhovniške poti se je zahvalil vsem, ki so prispevali k oblikovanju in razvoju duhovnega poklica: vernima staršema, ostali družini in vaški skupnosti, posebno še vsem članom Vincencijeve družbe za duhovno vodstvo najprej v vasi in nato v ljubljanskem bogoslovju. Odlično mesto med njimi ima pokojni Franc Sodja, ki je vtisnil bogat pečat Misijonskemu zavodu.

Pri oblikovanju sv. maše so aktivno sodelovali mašnikov bratje in sestre, s prijaznim in spodbujajočim pismom pa se je praznovanju pridružil svetovno znani in spoštovani misijonar Pedro Opeka CM iz Madagaskarja.

V imenu vse skupnosti se je Mirjam Goljevšček Jožetu in Toniju globoko zahvalila za njuno delovanje s prošnjo Bogu, da ju še dolgo spremlja in podpira.

Toni Burja CM - srebrnomašnik
Jože Bokalič CM - 40. jubilej duhovniškega posvečenja

Po vsestranskem podpravljanju in fotografiranju je sledila pogostitev v Hladnikovem domu, kjer so domači, z najboljšim sodelovanjem pri ražnju, v kuhinji in streženju, pripravili gostom kosilo z odličnim asadom.

Kratek pregled slavljenčeve poti in njegovega pestrega dosedanjega delovanja:

Burja Toni CM se je rodil v Argentini, Buenos Airesu - Lanus, v župniji Marije Kraljice, 20. marca 1967. Njegov oče je Anton, rojen v Moravčah-Prikernica. Njegova mama je Cvetka, rojena Cesar, iz Radovice pri Metliki. Njegova brata sta Štefan in Marko, sestre pa Angelca, Mariana in Silvia. Krstil ga je g. Janez Petek CM v župniji Marije Kraljice. Tam je prvič prejel

sv. obhajilo po g. Andreju Prebilu CM (1974). Prejel je sv. birmo v Slovenski hiši po msgr. Antonu Oreharju (1976). Obiskal je osnovno in srednjo katoliško šolo Marije Kraljice. Je bil gojenec Misijonskega zavoda v Lanusu, pri g. Francu Sodji in kasneje g. Marku Cukjati. Po posredovanju g. Ladislava Lenčka CM je 15. septembra 1985 vstopil v Misijonsko Družbo lazaristov v Beogradu; po letu noviciata v Beogradu je študiral teologijo na Teološki Fakulteti v Ljubljani (1986-1992). Večne zaobljube je naredil pri lazaristih 8. aprila 1991, pred vizitatorjem dr. Antonom Stresom. V Ljubljani je prejel diakonsko posvečenje po škofu Metodu Pirihu 29. septembra 1991 in mašniško posvečenje

po nadškofu Alojziju Šuštarju 29. junija 1992. Bil je kaplan v Šmartnem pri Slovenj Gradcu (1992-1997), župnik pri Sv. Jakobu ob Savi (1997-2006), urednik Revije Prijatelj in duhovni asistent pri Krščanskem bratstvu bolnikov in invalidov - KBBI (2006-2008), kaplan pri Brezmadežni v Torontu (2008-2016) in tudi pri Mariji Pomagaj v Torontu (2009-2016). Sedaj je kaplan pri Mariji Kraljici v Lanusu (2016-).

Je nečak frančiškanskega duhovnika Franceta Burje, ki je študiral in deluje v Argentini. Je tudi nečak salezijanskega redovnega brata Štefana Burje, ki prav tako deluje v Argentini.

Njegov oče Anton je pri devetih letih (leta 1945) šel s svojimi starši, brati in sestrami v begunstvo v Avstrijo, od koder so šli v Argentino leta 1949. Oče je v begunstvu dokončal 5. razred osnovne šole, kasneje se ni več šolal, ampak bil vseskozi delavec. Diplomiral je za čebelarstvo, v čemer je napredoval z vztrajno ljubeznijo.

Mati Cvetka roj. Cesar se je rodila v Metliki, ko je njen oče Jože Cesar za ohranitev lastnega življenja že zapustil rodni kraj, ker je bil predsednik Marijine Družbe v župniji Radovica. V petnajstem letu starosti, po končani osnovni šoli, je Cvetka zapustila mamo, brata in dve sestri ter se odpravila v Argentino k svojemu očetu. Od leta 1959 je ostala v Argentini, kjer nadaljuje njeno družinsko življenje in življenje v skupnosti. Nekaj let je doma šivala, ob večjem številu otrok pa je bila in je vselej gospodinja in mati. Sedaj pa tudi stara mati devetim vnukom.

Franci Sušnik

SREBRNA MAŠA V IHANU

V nedeljskem dopoldnevu, 9. julija 2017 smo se številni župljani, sorodniki in prijatelji zbrali v obnovljeni župnijski cerkvi sv. Jurija v Ihanu pri Domžalah, da bi se skupaj s srebrnomašnikom Andrejem Markom Pozničem veselili in se zahvalili za petindvajset let duhovništva.

Andrej Marko Poznič, rojen slovenskim staršem v Argentini, je osnovno in srednjo šolo končal v Buenos Airesu, teologijo študiral in zaključil v Ljubljani ter bil tam tudi posvečen v duhovnika, bil tri leta kaplan v Novem mestu, študiral v Rimu in doktoriral iz moralne teologije, bil šest let voditelj škofijskega odbora za mladino ljubljanske nadškofije in tajnik Medškofijskega odbora za mladino, leta 2006 pa prevzel mesto župnika v Ihanu, kasneje pa tudi mesto dekana domžalske dekanije.

Srebrnomašno slavlje se je začelo z močnim pritkavanjem. Srebrnomašnika s slovenskim šopkom, ki so mu ga poklonile narodne noše, je po slovesnem vstopu v cerkev nagovoril član župnijskega pastoralnega sveta. Dobrodošlico je zaželel tudi njegovi mami, ki je za to praznovanje prišla iz daljne Argentine. Iz mladih grl pa je kot darilo izzvenela pesem Res, velik si Bog.

Srebrnomašnika je v slovesni pridigi nago-

Miro Pivar

voril duhovnik Jure Ferlež, župnik v Dobu pri Domžalah. Navezal se je na nedeljsko Božjo besedo in dejal: »Prerok Zaharija sicer ni prišel iz argentinskega izgnanstva, tudi se osvoboditvi ni vrnil v Slovenijo, ampak je prišel iz babilonske sužnosti naravnost v Kanaa v Jeruzalem. A kljub različnim zemljepisnim dejstvom se njegovo poslanstvo s srebrnomašnikovim precej ujema. Zaharija se vrne domov kot pomoč za Božjo stvar; za dvig

vere in kulture, za formacijo vernikov in duhovnikov. Vrne se, da bi gorel.«

Pridigar Zaharija in srebrnomašnika označil kot človeka, ki v sebi združujeta tri pristope: sta vidca, sta duhovnika in sta preroka. »Trojna služba odgovarja na potrebe in nevarnosti, na vzpostavljane civilne družbe, na okrnjeno zaupanje v Božjo milost, na očiščenje naroda duhovnih in kulturnih navlak ter na pomembno vlogo velikega duhov-

nika in z njim povezanega duhovništva pri normalizaciji življenja družbe.« Poudari še, da petindvajset let duhovništva ni zgodba o uspehu, ampak zgodba o zvestobi in zaključih: »Dragi Andrej, bodi ostrogleden videc; ne obotavljaj se imeti rad, kar ti je zaupano. Bodi neustrašen duhovnik; veruj vse in še več. In bodi osredotočen prerok, da bo upanje prekvasil vse, kar boš delal.«

Somaševanje štirih duhovnikov, prepletanje zborovskega, ljudskega in otroškega petja je doseglo vrhunec v iskreni zahvali Bogu in srebrnomašniku, ko je mogočno zadonela Zahvalna pesem. Srebrnomašnikovo življenje smo s pesmijo izročili še v varstvo Božje matere Marije.

Ob izhodu iz cerkve smo v spomin prejeli podobico v barvah slovenske in argentinske zastave z upodobitvijo Brezjanske in Lujanske matere Božje. Slavlje smo nadaljevali v veselem druženju in ob dobrotah pridnih župljank na župnijskem dvorišču.

Sorodniki in prijatelji smo na pobudo srebrnomašnikove sestre Lučke zbrali, upodobili in podarili bogat duhovni šopek. Za slavljenca smo darovali številne molitve, žrtve, odpovedi, romanja, svete maše in post.

Branka Jeretina Magister

ŽEGNANJE V CERKVI MARIJE POMAGAJ

V litanijah Matere Božje molimo k Mariji tudi z vzklikom »Pomoč kristjanov«. Že iz Svetega pisma vemo, da je Marija vedno bila pripravljena pomagati. Pomagala je svoji teti Elizabeti, pomagala na gostiji v Galilejski Kani s svojo besedo: »Karkoli vam (Jezus) poreče, storite.« Njena prisotnost na križevem potu je bila njenemu sinu v pomoč pri odrešilnem trpljenju. Pod križem ji Jezus jasno naročil, naj postane Mati verujočih, ko ji je s pogledom na apostola Janeza rekel: »Glej tvoj sin!« Marija je s svojo molitvijo in prisotnostjo pomagala apostolom na poti vere, ko so prejeli Svetega Duha. V zgodovini so znani mnogi primeri, ko se ljudje kot posamezniki ali tudi celotni narodi priporočajo v Marijino priprošnje. Skoraj ni svetnika, ki ne bi gojil ljubezni do Jezusa, ne da bi se ne priporočal tudi njegovi Materi, naj si bo to sv. Janez Marija Vianey, arški župnik, ki je že od svoje ranega otroštva gojil ljubezen do Marije, ali sv. Janez Bosko, ki je pod varstvo Marije Pomočnice položil vse svoje delovanje, ali papež Pij V, ki je v litanije Matere Božje dodal vzklik »Marija, Pomoč kristjanov« in praznik rožnovenske Matere Božje iz hvaležnosti na čudovito uslišanje, zmago nad Turki pri Lepantu 1571, na Marijino priprošnje. Po okrilje Marijine pomoči se je izročil tudi papež Janez Pavel II. s svojim papeškim geslom: »Totus tuus«, »ves tvoj«, torej »ves Marijin«. Toda ne le svetniki, tudi preprosti ljudje so se in poštene kristjani se še danes zatekajo v njeno varstvo in pomoč. Preprosti slovenski slikar Leopold Layer je iz zaobljube, ker je bil po Marijini priprošnji rešen ječe, naslikal izredno ganljivo podobo Marije Pomagaj, ki še danes krasi cerkev na Brezjah. V knjigi Leto svetnikov beremo o Marijini podobi takole: »Če gledamo vanjo, se nam zdi, kakor da bi se mali Jezus v Marijinem naročju nečesa ustrašil in se zato tesneje privija k svoji deviški Materi, češ: »Pomagaj!« Ali kakor da bi videl našo stisko in bi računal tudi na Marijini usmiljenje z nami. Marijine oči pa s prisrčno milino gledajo na nas, ki smo tolikokrat pomoči skrajno potrebni. In nehoti nam privre iz srca tista topla molitev, ki je nastala v času velikih stisk 11. stoletja: Pozdravljena, Kraljica ... Obrni torej naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas in pokaži nam po tem izgnanstvu Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa.« Sploh je ta podoba takšna, da v človeku že samo po sebi prebujajo veliko zaupanje v Marijino priprošnje.»

Pred podobo Marije Pomagaj so se zgodili mnogi čudeži, ozdravljenja in uslišanja. Leta 1863 je čudežno ozdravela Marija Tavčer iz Begunj, ki je imela neozdravljivo nogo. Isto leto beležijo še mnoga ozdravljenja, ki do danes niso ponehala. Iz življenjepisa nadškofa dr. A. B. Jegliča je znano, da se je za duhovniški poklic po mnogih notranjih bojih odločil pred milostno podobo brezjanske Marije Pomagaj. Podobno tudi škof A. Vovk in mnogi še živeči duhovniki in redovnice.

Prav gotovo je Marijina podoba z malim Jezusom v globini srca vsakega Slovenca, še posebej pa tistih, ki so domovino morali zapustiti in oditi v tujino. Mariji Pomagaj posvečene cerkve in kapele najdemo po mnogih krajih po svetu, tudi v Buenos Airesu. Zato vsak pošten katoličan, če mu le ni zaradi zdravja onemogočeno, pride za Marijin praznik v cerkev k sv. maši, še prej pa k sv. spovedi in molitveni uri.

Praznika Marije Pomagaj smo se letos spomnili kar dvakrat, 24. maja, na sam god Marije Pomagaj in tudi 28. maja, ko je bilo uradno praznovanje ali žegananje. Čeprav je 24. maja

bila sreda in delavni dan, se je v cerkvi Marije Pomagaj zbralo kar veliko število ljudi. Sv. mašo je vodil g. Robert Brest, somaševala pa sta srebrnomašnik g. Toni Bujrja CM in poddelegat g. Franci Cukjati. Pred sv. mašo smo molili rožni venec, po njej pa litanije Matere Božje in molitve za ves potrebe, ter se tako Marijih najprej zahvalili za vse milosti in se njej priporočili.

V nedeljo 28. maja je molitveno uro in sv. mašo vodil g. delegat, gospodar Slovenske hiše in varuh cerkve Marije Pomagaj, msgr. dr. Jure Rode ob somaševanju g. zlatomašnika msgr. Mirka Grbeca, srebrnomašnika g. Tonija Burja, poddelegata g. Francija Cukjati in g. Roberta Bresta. Molitvena ura je bila obarvana s spominom na sto letnico prikazovanj Matere Božje v Fatimi. Na začetku sv. maše je g. delegata msgr. dr. Jureta Rodeta v imenu Slovenske skupnosti pozdravil poddelegat g. Franci Cukjati in mu čestital bo njegovemu 80-letnici življenja. V ta namen so otroci prinesli listino na kateri je bil zapisan duhovni šopek molitvic, sv. maš, dobrih deli in žrtvic, ter mašni plašč z Marijino podobo. Ob tem se je prebrala tudi čestitka g. škofa msgr. Andreja Stanovnika. Nato je gospod zlatomašnik msgr. Mirko Grbec blagoslovil mašni plašč s katerim je g. Jure daroval sv. mašo za žive in pokojne sodelavce in dobrotnike cerkve in Slovenske hiše. Za lepo petje pri bogoslužju je skrbel g. Andrej Selan s skupino moških pevcev, ki jih je ob orglah spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar.

Gospod Jure je na koncu sv. maše povabil k molitvi in priprošnji Božji Materi Mariji (bodisi doma, ali v cerkvi) in se zahvalil vsem, ki so pripravili žeganje. Prva tako je povabil k podpori Rifa za Slovensko hišo, Duhovno življenje in Božje stezice. Gospod delegat je še blagoslovil podobice s podobo Marije Pomagaj, ki so jo ministri razdelili med vse navzoče.

Po sv. maši se je praznovanje nadaljevalo s kosilom v Dvorani škofa Rožmana, ki je bila za to priložnost posebej okrašena in to z veliko sliko Marije Pomagaj in rožami. Za kosilo so poskrbele gospe Zveze slovenskih mater in žena, za strežbo mladina, za vse ostalo, kar je bilo potrebno postoriti, so skrbeli člani Zedinjene Slovenije z nekaj prostovoljci. Ob tej priložnosti se je v Slovenski hiši prenovila in popravila »pariža« na katerih je slavnostni kuhar g. Franci Miklavc pripravil zelo okusno meso.

Ob tej priložnosti hvala vsem, ki ste organizirali, sodelovali in pomagali, ter se trudili, da je žeganje bilo lepo praznovano. Ves izkupiček denarja zbran pri kosilu in prodaji se je daroval za Slovensko hišo. Bog plačaj vsem. Naj vse varuje priprošnja Matere Božje.

Robert Brest

ROMALI SMO K MARIJI V LUJÁN

Romanje je staro krščansko izročilo. Slovenci smo v vsej svoji zgodovini romali na mnoge Marijine božje poti. Naša slovenska skupnost roma v Luján, letos v nedeljo, 14. maja.

Kljub jasnemu jutru se je kasneje pooblačilo, kar pa ni motilo našega romarskega navdušenja. Geslo letošnjega romanja je bilo: »Marija je v Fatimi pred sto leti naročila: Vsak dan molite sveti rožni venec.«

Že v jutru smo se odpravili na pot. Med vožnjo smo molili rožni venec. Od daleč sta nas pozdravljala stolpa mogočne bazilike.

Ob desetih je bila romarska sveta maša, ki jo je daroval delegat slovenskih dušnih pastirjev msgr. dr. Jure Rode; somaševal je g. Igor Grohar. Mogočno ljudsko petje je odmevalo pod oboki bazilike. Priložnostna pevka skupina, pod vodstvom Andreja Selana, je vodila petje. Na orgle nas je spremljala prof. Andrejka Selan Vombergar.

Pri pridigi je dr. Rode najprej pozdravil vse navzoče romarje; posebej se je spomnil tistih, ki se zaradi bolezni ali starosti niso mogli udeležiti romanja. Misli nagovora je navezal na berili in evangelij. Apostoli so si izbrali sodelavce, ki so se posvečali dobroti, oni pa se posvetili molitvi in širjenju vere med rojaki. Vsi smo deležni duhovniške službe, oznanjati evangelij. Smo izvoljeni narod, po krstu vključeni v sveto Cerkev. Biti moramo živi kamni v duhovni stavbi Cerkve. Kristus nam je zapustil svojo besedo v evangeliju.

Letos praznujemo 100 let prikazovanja v Fatimi. Izpolnjevat moramo Marijino naročilo: »Molite vsak dan rožni venec.« Med mašo je bila priložnost za sveto spoved.

Po maši je dr. Rode blagoslovil protokolarno zastavo, ki jo je lujanski baziliki posredovala veleposlanica RS gospa Jadranka Šturm Kocjan. Po blagoslovitvi so zastavo v spremstvu dr. Rodeta, ge. veleposlanice RS ge. Jadranke Šturm Kocjan in predsednika Zedinjene Slovenije inž. Jureta Komarja odnesli v kripto bazilike, kjer bo odslej pred podobo Marije Pomagaj z Brezij.

Pri popoldanski pobožnosti je pridigal

gospod Toni Burja CM. Govoril je o Mariji; po njej je Jezus Pot, Resnica in Življenje. V zgodovini je slovenski narod častil Marijo, ki je spremljala Jezusa v njegovem otroštvu in mladih letih ter tudi v trpljenju. Poklicani smo, da sprejmemo njen zgled. Jezus nam jo je izročil za Mater. V Fatimi je naročila molitev rožnega venca. Marija nas spremlja na življenjski poti, je naša priprošnja in srednica vseh milosti; izročimo ji svojo ljubezen.

Po pridigi se je vila procesija po prostranem trgu. Fantje oblečeni v narodne noše so nosili podobo brezjanske Marije Pomagaj. Spremljali so jo otroci, tudi oblečeni v narodne noše. Le škoda, da se tudi mladina in odrasli niso oblekli v ta lepa oblačila. Fantje so v procesiji nosili tudi kip lujanske Marije. Ko smo se vrnili v baziliko, smo peli litanije Matere božje z odpevi. Zopet so naprej peli možje in fantje. Petje je bilo mogočno; vsi romarji smo peli in se s pesmijo poslovili od naše Matere v upanju, da se prihodnje leto zopet srečamo na romanju.

Metka Mizerit

Iz Naše kronike - Duhovno življenje

Marko Vombergar

IZ SLOVENIJE V LUJÁN

Slovensko romanje v Lujan je dobro poznano tudi v Sloveniji. Za to je najprej zaslužen dober glas, ki seže od ust do ust, tudi čez ocean. Dodatni zagon poznavanju romanja pa je zagotovo dal kratek filmček Lujanski romar iz leta 2009, avtorja Marka Vombergarja, kjer ob posnetkih romanja Blaž Miklič prebira odlomek Lujanski romar iz knjige dr. Tineta Debeljaka Mariji iz leta 1954. Filmček je bil večkrat predvajan tudi v Sloveniji in pustil vtis. Zdi se, kot da se v 55 letih ni prav nič spremenilo. Besedilo iz leta 1954 povsem odgovarja posnetkom iz leta 2009.

Tako ne čudi, da je bila prva reakcija več prijateljev doma, ko sem jim povedal, da sredi aprila začujem moje enomesečno gostovanje na Katoliški univerzi v Buenos Airesu, da kakšno srečo imam, da bom ujel tudi Lujansko romanje. Priznam, da sem se tudi sam tega zelo veselil.

Po končanem romanju sem vsekakor lahko rekel, da so bila mora pričakovanja uresničena. Velika udeležba, ki je napolnila stolnico, veličastno petje, veličastna procesija človeku oko napolnita s solzo. Kakšna čudovita manifestacija krščanskega slovenstva in slovenskega krščanstva. Težko si je v Sloveniji kjerkoli predstavljati toliko narodnih noš na kupu in toliko otrok. Pa še ena stvar je name

naredila velik vtis. Srčna razsežnost medosebnih srečanj. Koliko topline med ljudmi, koliko veselja v očeh ob številnih srečanjih, ki se mogoče dogodijo le enkrat letno. Hvaležen sem tudi za vso pozornost, prijazne besede, zgodbe in močan občutek sprejetosti in dobrodošlosti, ki sem jih bil deležen kot gost iz Slovenije. Za takšne, ki bomo mogoče Lujansko romanje doživeli le enkrat v življenju je to še posebej močna izkušnja.

Dejan Valentinič

NAŠ DOM SAN JUSTO 80 let dr. Jureta Rodeta

V nedeljo, 23. aprila 2017, je velika sanjuška družina proslavila god in 80. rojstni dan našega dragega dušnega pastirja dr. Jureta Rodeta.

Naj ga Bog ohrani zdravega in srečnega še na mnoga leta!!

Dragi naš dušni pastir!

Prejmite otroških src pozdrav za lepo službo, ki Vam Bog je dal,
80 let danes vsi slavimo zato Boga Očeta počastimo!

Vsi, ki Vas imamo radi bomo z Vami praznovali.
Naj Vaši nauki obrodijo trajne sadove nam pustijo.

Voščimo Vam vsi iz srca naj Bog Vam ljubo zdravje da!
Naj On Vas blagoslavlja in vodi, Marija pa naj z Vami hodi!

Duhovni oče ste nam Vi,
predobri Bog naj Vas živi!

Vse najboljše!

Vsaj tale nedelja ne sme iti mimo!

Tujine Slovenke, Slovenci!
Ozrimo v nedeljo se v robih vstajenske luči!
Brez našega vriska ne sme iti mimo -
ubiti naš Jezus je vstal! In živi!

Za vse nas posamič je križan umiral -
Ljubezen je, našo ljubezen želi;
brez nje nam srcé v pogubljenje izhira.
A Jezus se vrnil je, z nami živi!

Saj veste, kako se je vrnil iz groba:
med oljke ob zidu, k ženam mrtvih nad...
kako se jim zdel je privida podoba,
kako jih smehljaje pozdravil je - mlad!

In Takšen pred nami je, Tak nas pozdravlja:
ne bomo presrečni? Spet z nami živi,
in vsako nedeljo srce nam ozdravlja -
vsak križ po Njegovi ljubezni diši.

VELIKONOČNO VOŠČILO IZ JAPONSKE

P. Vladimir Kos se je tudi letos spomnil Slovencev v Argentini in nam za velikonočne praznike poslal voščilnico. Njegovi lepi verzi so vedno dobrodošli!

RAST XLVI V SLOVENIJI | Slovenija je še lepša kot na razglednici

Na enomesečnem obisku v domovini starih staršev je letošnje poletje že 46. generacija »RAST«

Po trinajstih letih šolanja – najprej osem let t. i. sobotne šole v enem izmed slovenskih domov, nato pa še pet let srednješolskega tečaja – so obiskali kraje, o katerih je večina od njih doslej le poslušala in brala, jih občudovala na razglednicah. V prvem delu ekskurzije so se udeležili Mladinske poletne šole slovenskega jezika, ki ga na Filozofski fakulteti organizira Center za slovenščino, v drugi polovici julija pa obiskujejo znamenitosti, pripravljajo večere petja, plesa in recitacij ter se družijo z rojaki in sorodniki. V petek, 7. julija, jih je nadškof Stanislav Zore sprejel v škofijskem dvorcu, ta dan so obiskali tudi prostore založbe Družina. Nadškof Zore jim je dobrodošlico zaželel z besedami Ivana Cankarja, naj se naučijo polnega prgišča lepote, ki jih je Bog raztresel po slovenski deželi. »'Tod bodo živeli veseli ljudje, pesem bo njih jezik in pesem bo vriskanje', je še zapisal Cankar. Lepoto narave imamo, imamo tudi pesem jezika, manjka pa nam veselih ljudi. Vi, ki prihajate od daleč, obogateni z besedami svojih starih staršev, ki so po vojni domovino na drug konec sveta odnesli s seboj v srcu, lahko med nas prinesete veselje, pesem. S seboj pa odnesite lepoto narave – pa ne samo na fotografskih posnetkih, odnesite jo v srcu, v doživetjih. Fotografije založimo, glava pozablja, kar je v srcu, pa ostane živo.« Nadškofa so dijaki razveselili s poznavanjem slovenske poezije in pesmi. n K. H.

In kako najstniki tretje in četrte generacije izseljencev doživljajo domovino svojih starih staršev? So v Sloveniji tujci?

Igor Magister

Prihajam iz Bariloč, vsi moji štirje stari starši, oba dedka in obe babici, so rojeni v Sloveniji. Tudi jaz sem bolj Slovenec kot Argentinec:

Ksenja Hočevar

moj materni jezik je slovenski, moje navade, praznovanja, pogovori doma, molitve ... vse je slovensko. Živim pa v španskem okolju in seveda s sošolci in argentinskimi prijatelji govorimo špansko. Že ime me izdaja, da imam slovanske korenine. Čudno se sliši, ampak drži: sem Slovenec, ki je pri 17 letih prvič v Sloveniji. Do sedaj sem o lepotah Slovenije poslušal, se o njeni zgodovini in geografiji učil iz knjig, se matral s sklanjatvami in dvojino, spoznaval poezijo in bral literaturo ... Zdaj pa sem kar naenkrat tu, stojim na Plečnikovem Tromostovju in se počutim domače, kot bi vse življenje bival tu. Slovenija je v resnici še mnogo lepša kot na razglednicah.

Veronika Brula

Moja mama je Argentinka, oče je Slovenec. Z očetom govorimo otroci samo slovensko, mami se je pa ravno dovolj naučila, da nas krega vedno po slovensko (nasmeh). Tu sem bila z družino in staro mamo že leta 2008, seveda pa sedaj, ko sem bolj odrasla, doživljam

obisk drugače, bolj v globino, več razumem. Sem Slovenka, ki živi v Argentini, in sem hkrati Argentinka, ki je prej govorila slovensko kot špansko. Da bi prišla študirat in živeti v Sloveniji, ne razmišljam, vem pa, da na katerikoli konec sveta me bo peljala življenjska pot, povesod bom črpala iz slovenskih korenin.

Cintija Andrea Oblak

Sem čistokrvna Slovenka! Tu sem že tretjič, vsakič odkrijem kaj novega. Seveda je tokratni obisk poseben, prišla sem z vrstniki, trinajst let smo se skupaj veselili tega meseca. Čeprav prihajam z drugega konca sveta, v Sloveniji nisem turistka, tu se počutim povsem domače. Ko pa sem v Argentini, je moj dom tam, tudi španski jezik in argentinsko okolje je moje. Doma sem tukaj in tam, imam dve domovini, to je pravzaprav privilegij (nasmeh). Slovenstvo, ki ga že od malega živim v Argentini, tu bolj pristno in močneje zaživi. Slovenščina je moj materni jezik, je v mojem srcu, španščina pa je za študij in komunikacijo v vsakdanjem okolju.

Tomaž Miklič

V Sloveniji sem prvič, čeprav so se na tej zemlji rodili vsi moji stari starši, tu imam korenine. Čutim, kot da sem prišel k svojemu izviru in tega sploh ne znam opisati. Niti s slovenskimi besedami ne, čeprav je to najlepši jezik na svetu in se z njim lahko pove vse. Poleg narave in arhitekture, vse je čudovito, sem bil vesel tečaja slovenščine. Moj prvi jezik je slovenščina, špansko sem spregovoril šele v šoli, in v trinajstih letih učenja slovnice in jezika sem mislil, da slovensko kar dobro znam. Ampak jezik je živ, se spreminja in vidim, da mi uporabljamo še kakšne besede, ki smo se jih naučili od dedkov in babic, vi jih pa sploh več ne poznate. Profesorji in sošolci imajo sicer problem z mojimi šumniki v imenu in priimku, njim je slovenščina eksotičen jezik, ampak sploh, kadar naredim kakšen izpit, to še posebej želim izpostaviti. Ponosen sem na korenine.

Alenka Štrfliček

Moj praded je pesnik Tine Debeljak, njegova misel, poezija, njegov duh močno živi med nami. V zadnjem času se več piše o njem tudi v Sloveniji, mi to prebiramo, se o njegovem delu in zapuščini pogovarjamo. Čeprav ga nisem poznala, umrl je že veliko pred mojim rojstvom, je njegovo ustvarjanje in razmišljanje del mene. Skupaj s starši beremo, kar je zapisal on in kar so drugi zapisali o njem. Ob prvem obisku, bila sem stara deset let, sem bila tudi v Škofji Loki, kjer so mu postavili spomenik. Slovenijo vidim zdaj še lepšo in kar ganjena sem, da okrog mene vsi govorijo slovensko, da je vse slovensko. Živim v španskem okolju, sem tudi Argentinka, Slovenci smo, ko pridemo iz šole in pri nedeljskih mašah. Še bom prišla na dolge počitnice, o selitvi sem pa ne razmišljam, saj imam tam družino in prijatelje.

vir: Družina | 16. 7. 2017

SAN MARTÍN | Otvoritev in blagoslov sejne sobe "Rudolf Smersu"

Kot je bilo domenjeno na 36. redni seji odbora termina predsedništva dr. Victorja Leberja, se je v nedeljo, 9. julija 2017 otvorila in blagoslovila sejna soba, imenovana »Rudolf Smersu«.

Tako bo njegovo ime ostalo v lepem in hvaležnem spominu za delo in trud, ki ga je vložil v našo sanmartinsko skupnost.

Poštenost, vztrajnost, neutrudno delo, ljubezen do slovenstva, skrb za dom - tako se spominjamo gospoda Rudolfa, neštetokrat tajnika sanmartinskega Doma.

Č. g. Igor Grohar je blagoslovil sobo pred ljudstvom in takoj za tem nam je sin, Miha Smersu, prebral spomine, ki jih je nekdanji zapisala njegova pokojna sestra Marjeta Smersu Boltežar. Besedilo je ohranjeno v arhivu Zveze Slovenskih Mater in Žena odsek San Martín, katero sedaj predseduje gospa Polona Marolt Makek.

Moj oče, Rudolf Smersu, ob stoletnici rojstva - (spisala: Marjeta Smersu Boltežar)

Ko premišljujem o očetovem življenju vidim, kako malo pravzaprav vem o njegovem otroštvu. Ali sam o tem ni govoril, ali pa ga nismo spraševali. Rodil se je 19. oktobra, leta 1905 v Ljubljani, očetu postajenačelniku v Planini, kjer je tudi preživel prva leta svojega življenja in naredil osnovno šolo. Imel je dve sestri, starejšo Emo, ki je tragično preminula na samem maturantskem izletu v Split, kjer je hudo zbolela za pljučnico in so jo že mrtvo pripeljali nazaj v Ljubljano. Samo leto mlajša sestra Mila, pa je dočkala isto starost kot on in leto za njim umrla. Starša sta mu tudi kmalu umrla. Nobeden od njiju ni dočkal niti petdesetega leta starosti, tako, da ju mi, vnuki, sploh nismo poznali. Torej, na Planini je preživel svoja otroška leta. Veliko nam je pripovedoval o svojih doživljajih tam. Na železniški postaji so namreč imeli tako imenovano »radio a galena« katero je on silno rad poslušal in tako je nekega jutra meseca junija 1912 slišal neverjetno novico, da se je bajna ladja Titanik potopila. Takrat mu tega nihče ni hotel verjeti, ker je novica prišla šele dan kasneje v javnost.

Družina se je nato preselila v Ljubljano. Tam je dokončal klasično gimnazijo. Njegov sošolec je bil dr. Rudolf Hanželič, s katerim sta si bila celo življenje velika prijatelja in zato je oče tudi rad skočil na pomoč, kadar je bilo treba, pri upravljanju počitniške kolonije v Cordobi.

Po končani gimnaziji se je vpisal na pravno fakulteto ljubljanske univerze, kjer je z odliko tudi diplomiral, vendar nikoli ni vršil delo pravnik. Prvo službeno mesto je nastopil na otoku Rabu v Dalmaciji, kot politično upravni uradnik. Istega leta se je poročil z Josipino Klančar, in v zakonu so se jima rodili štiri otroci, sinova Miha in Jure, ter hčerki Marjeta in Alenka.

V domovini se je zelo veliko posvečal mladinskim organizacijam. To so bile srednješolska Razor, Slovenska dijaška zveza, Dijaška Marijanska kongregacija pri jezuitih, itd. Nadaljeval je svoje delo v akademskem Orlu in Zarji. Kot odlični telovadec in telovadni učitelj je prepotoval vso Slovenijo. Kasneje je posvečal veliko dela organizaciji mladine in predaval na številnih političnih sestankih in tečajih širom Slovenije. Sodeloval je tudi v Slovenski Katoliški Akciji.

Sindikalno delo ga je vedno zanimalo. Leta 1932 je postal pravni referent okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Ko se je Jugoslovanska strokovna zveza začela vedno bolj naslanjati na komunistično

partijo, je bil med ustanovitelji nove zveze združenih delavcev, ki pa je slonela na katoliških temeljih.

V politiki je postal viden leta 1933, ko je v času diktature Alexandra postal član štirinajsterice, ki je v ilegali vodila Slovensko Ljudsko Stranko. Med vojno in revolucijo je bil voditelj Slovenske Zaveze in sodeloval pri ustanovitvi Vaških straž in Slovenske legije.

Ob koncu vojne in po zmagi komunistične revolucije je bilo njegovo življenje tako ogroženo, da se je tako kot tisoče drugih umaknil najprej na Koroško, potem pa v Italijo, kjer ga najdemo v taboriščih Monigo, Servigliano, Senigallia in Barletta. V zadnjih dveh je bil tudi predsednik taboriščnega odbora.

Leta 1948 se je izselil z družino v Argentino, a najmlajša hčerka, komaj nekaj mesecev stara Alenka, je ostala v domovini pri sorodnikih in jo je prvič videl po skoraj dvajsetih letih. Sam pa se ni nikdar več vrnil v domovino, čeprav je po njej stalno hrepenel in ni bilo dneva, da je ne bi omenjal. Bil je nenehen vir zanimivih pripovedovanj. Imel je izreden spomin in dar prijetnega kramljanja. Čeprav smo mnogo zgodb povedal, kot da bi bilo prvič. Posebno všeč nam je bila tista, kako sta z g. Milošem Starotom po pojedinah pri regentu princu Pavlu ostajala vedno lačna in jo potem mahnila v gostilno na golaž. Ta pa je bilo zato, ker sta kot najmlajša poslanca vedno sedela na koncu mize in ko so jedi prišle no njiju je princ Pavel že odložil pribor, in po protokolu potem nihče več ni smel jesti.

V Argentini se je takoj od vsega početka navdušeno vrgel v javno delo. Udejstvoval se v Društvu Slovencev, bil soustanovitelj Družabne Pravde, organiziral je Slovenske socialne dneve, udeležil se je organizacije slovenskih protikomunističnih borcev, sodeloval v Slovenski Misijonski Zvezi, itd. Urejeval je list Družabna Pravda in Vestnik, ter bil tudi soustanovitelj in pisec pri Slovenski Besedi in prav tako pri Katoliških Misijonih ter v letnih slovenskih koledarjih.

Ves čas je bil vodilen član Slovenske Ljudske Stranke, kakor tudi zadnji predsednik Slovenskega Narodnega Odbora v izseljenstvu.

Ne pretiravam pa, če trdim, da je največ svojega časa zadnja leta posvetil temu slovenskemu domu v San Martinu, kjer je bil nedvomno duša vseh prireditelj in nastopov in je poprijel za vsako delo, pa naj je bilo to postavljanje miz ali čiščenje stolov.

Njegovo življenje v Argentini ni bilo lahko. Po sili razmer se je moral v prvih letih zaposliti, kjer se je pač mogel. Najprej kot čisto navaden tekstilni delavec, nato pa kot uradnik na ministrstvu za pravosodje. Njegova plača je bila vedno skromna in vendar je bil vedno pripravljen pomagati vsakemu potrebnemu bližnjemu in podpirati vse organizacije in dobra dela. Ker je bil pošten in ugleden, so se rojaki veliko zatekali k njemu po razne nasvete, priporočila za službe, stanovanja in posojila.

Zadnja leta so ga težile mnoge bolezni, a najbolj pa je trpel, ko je popolnoma oslepel. Sin Miha mu je vsak dan bral dnevnik, prav tako pa tudi slovenske časopise in revije. Vnuk Tomaž je bil kot njegov tajnik in je pisal odgovore na pisma, ki jih je prejemal iz celega sveta.

Umrli je 27. junija 1998 in bil pokopan v San Martinu, kraju, ki je postal njegova druga domovina, čeprav je nenehno sanjal in hrepenel po svoji preljubi Sloveniji.

JEKLENE MAGNOLIJE Igralska skupina iz Pristave je obiskala Naš dom San Justo

V soboto 8. aprila je Naš dom San Justo gostil igralsko skupino iz Morona. Predstavila je igro Roberta Harlinga "Jeklene magnolije".

Ko občinstvo pričakuje, da se zastor odpre, je vedno v dvorani nemirno vzdrušje: posamezniki se sprašujejo: se bom smejal? Ali bo igra žalostna? Kakšen bo scenski prostor? Kakšne obleke? Bom v kakšni vlogi našel tudi kanček sebe? Obenem zaupa igralcem in režiserjem: gotovo bo lepo, gotovo bom o igri razmišljal še nekaj dni.

Tako je bilo vzdrušje tudi ta večer, ko nam je igro predstavila Angelca Miklič Podržaj, in nam razkrila, da se igra odvija v frizerskem salonu majhnega mesteca.

Gabi Bajda Križ je izredno prepričljivo odigrala vlogo lastnice lepotilnega salona, Truvy Jones. Strigla, umivala in česala je, kakor da bi bilo res to njeno vsakdanje delo. Obenem je stranke poslušala, jim svetovala, jih razvedrila in jih tolažila kot da sama ne bi imela družinskih težav.

Njena pomočnica, Viki Selan kot Anelle Dupuy-Desoto, je mlada igralka, ki se vseh igrav prav dobro izkaže. V tej vlogi je prikazala prestrašeno mlado dekle, ki se je pred kratkim naselila v vas. Od začetka ne upa povedati kaj jo teži. Med igro se sprosti in zaupa prijateljicam, da jo je mož prevaral in zapustil. Lastnica salona potem skrbi zanjo, kot da bi bila njena hčerka.

Vsa igra pa se vrti okoli Shelby Eatenton – Lacherie (Andrejka Puntar Gaser). To je 25 letno dekle, ki je najlepša v vasi in se češe za poroko.

Iz igre se razbere, da je zelo dobra, da skrbi za druge, da jo imajo vsi radi. Vedno je vesela, korajžna in včasih tudi trmasta. V frizerskem salonu se pregovarjata z materjo M'Lynn Eatenton (Maruša Zurc) zaradi poročne obleke in pričeske. Shelby ima sladkorno bolezen in zaradi bolezni ne bo smela imeti otrok, čeprav si to zelo želi.

Še dve prijateljici dopolnjujeta skupino, ki se srečuje v lepotilnici: Clairee Belcher (Cvetka Češarek Tomažević), ki kot vdova nekdanjega župana hodi na razne otvoritve in ima celo svojo radjisko postajo ter Ousier Boudreaux (Beti Petkovšek Mavrič) premožna godrnjavka, ki ima vedno vzrok, da se

prepira s sosedi. Cvetka vedno lepo igra, Beti pa je bila prvič na odru in je pokazala močan značaj, kakršnega je vloga zahtevala.

Igra, ki v začetku obravnava čisto vsakdanje in prazne pogovore se stopnjuje. Postane prav žalostna, ko se Shelby zaradi nosečnosti in poroda poslabša zdravje. Mora na dializo in potem presaditev ledvice, katero ji podari mati. A Shelbi ni mogoče pomagati in umre.

Vrhunsko in doživeto so igralko odigrale zadnji del igre, ko razmišljajo o smrti: ko Anelle pravi, da goreče moli, da bi razumela zakaj je morala Shelby tako zgodaj umreti ter se tolaži, da Shelby pri Bogu za vse skrbi, in ko mati M'Lynn pripoveduje svoje občutke ob izgubi hčerke katero je kot ženska spremljala ob začetku življenja in tudi, ko je do zadnjega ostala čisto sama pri njej.

Na programu je pisalo: "V zahvalo vsem režiserjem". Najlepša zahvala režiserjem je ravno igra. In ta zahvala gre tistim režiserjem, ki se trudijo, da postavljajo vedno nove igre na oder in tistim, ki so prezgodaj odšli v večnost a so vseeno pustili močno sled za seboj.

Pretrajljiva igra je bila obdarjena z močnim aplavzom za igralce, za gospo Marijo Zurc, odlično igralko in režiserko in za vse sodelavce: Šepetalki: Helena Dolinšek in Andreja Bitenc Skubic. Za rekvizite so poskrbeli ga. Andreja Bitenc Skubic, Mikaela Križ in Boris Čeč. Za pričeske in lasulje: gđ. Ljudmila Smrdelj in g. Ivo Smrdelj. Scenski prostor so pripravili g. Martin Zarnik in g. Tone Oblak in g. Lojze Erjavec s sodelavci. Za luči: Luč in zvok San Justo. Za zvok: Audio Pristava – z Adrijanom Gaserjem na čelu.

Po igri so se igralci in publika pomaknili v spodnje prostore kjer so Luciana Oblak, Mikaela Puntar, Saši Smrdelj, Luciana Trpin in Jana Urbančič pod skrbnim vodstvom Monike Oblak poskrbele za prav dobro in obilno zakusko.

Tam smo, kot malo prej v frizerskem salonu nadaljevali prijateljski pogovor in se še osebno zahvalili režiserki, igralcem in vsem, ki so omogočili ta lep večer.

Nuška Belič Draksler

Toni Oblak

SREBRNA SLOVENIJA V SVETU

24. Tabor Slovencev po svetu v znamenju 25-letnice prireditelja

Zavod sv. Stanislava v Šentvidu pri Ljubljani je v soboto, 1. julija, gostil 24. tabor Slovencev po svetu, ki je izzvenel v znamenju 25-letnice prireditelja: izseljenskega društva Slovenija v svetu, ki je bilo na pobudo v tujini rojenih potomcev slovenskih izseljencev, ki so se ob osamosvojitvi preselili v Slovenijo, ter drugih Slovencev iz domovine ustanovljeno januarja 1992, registrirano pa aprila 1992. Sporočilnost programskih smernic

Srebrni jubilej društva je v nagovoru med mašo, s katero se je v zavodski kapeli začel tabor, tematiziral ljubljanski nadškof Stanislav Zore, ko je v izhodišče postavil njegove programske smernice.

Z veseljem se zavedati svojih korenin – to je po nadškofovih besedah bistvena življenjska drža, kajti le korenine omogočijo rast, razcvet in sadove. Res so korenine skrit del, a tudi takrat, ko na steblo rastline (ali naroda) ni listov, cvetov ali sadov, pripravljajo moči za naslednji življenjski cikel. Skrb za globoke korenine je zato pomembna za narod in vsako občestvo znotraj njega.

Čeniti svoj jezik in navade – nadškof Zore je prepričan, da so slovenski jezik in navade čudež; nobene razumske razlage ni, da se je slovenski jezik ohranil v trdem objemu germanskega in romanskega sveta, ohranil tudi

v takih posebnostih, kot je dvojina, ki lahko najbolj prvinsko izraža ljubezen. Msgr. Zore je poudaril, kako pomembno je, da se zavedamo »milostnosti našega jezika«, da ga negujemo, ljubimo in z veseljem uporabljamo.

Ponosno čutiti slovenstvo – prav ob nedavnem dnevu državnosti po nadškofovih besedah še posebej čutimo, kako pomembno je danes živeti slovenstvo ne samo kot narodnost, temveč tudi kot državljanstvo; da se Slovenci doma in po svetu začnemo še jasneje zavedati, da smo končno lahko gospodarji na svojem, s čimer smo prevzeli tudi odgovornost za to, kako bomo gospodarili. Skrbni gospodarji bodo ne le poskrbeli za prejeta dediščino, temveč jo bodo oplemenitili za prihodnje rodove.

Kjer utripa slovensko čuteče srce, tam je »naš dom brez mej«, je zapisano v društveni himni izpod peresa dr. Marka Kremžarja (po njenem naslovu društvo tudi nosi ime) – nadškof Zore je zbrane opogumljal, naj pozitivno razumejo pojem meje, naj v meji vedno vidijo nekaj, kar na osebni in skupnostni ravni podarja: soseda, priložnost za srečevanje, vzajemno oplemenitenje. Vsakršno zapiranje v lastne meje, sploh če tako držo narekuje občutek strahu in ogroženosti, na dolgi rok pomeni hiranje in slednjič izumrtje,

odprta vrata pa omogočajo, da iz vsakogar, ki pride mimo, naredimo gosta, sogovornika; vsako tako srečanje v odprtosti lahko postane nov milosten trenutek rodovitnosti za življenje posameznika in naroda.

»Spoznal sem Slovence po svetu«

Dosedanja rodovitnost društva Slovenija v svetu (v njegovem imenu je številne navzoče pozdravil sedanjí predsednik Uroš Zorn, v imenu države pa diplomat Zvone Žigon) in ljudi, ki so z njim povezani, se je pokazala na okrogli mizi, ki jo je z vodilno mislijo »Spoznal sem Slovence po svetu« povezovala novinarka Radia Ognjišče Tanja Dominko.

Pobudnik in ustanovni član društva, njegov dolgoletni predsednik in sedanjí generalni tajnik Boštjan Kocmur je predstavil nič kaj lahke začetke delovanja društva, ki je sprva povezovalo predvsem Slovence, rojene v Argentini. Pri ustanavljanju je bila pomembna pobuda duhovnika Janeza Riharja, ki je na ravni škofovske konference skrbel za Slovence po svetu (društvo se mu je ob srebrnem jubileju s posebnim priznanjem zahvalilo za vso pomoč, prav tako pravniku Stanetu Štrbenku, ki je pomagal pri sestavljanju statuta in bil dolgoletni predsednik društvenega častnega razsodišča). Ko so bile mimo težave z registracijo, se je pred društvom razprlo izredno široko področje dela, ki je teklo v obe smeri: informacije o izseljencih so posredovali matični domovini, izseljencem pa so pomagali pri iskanju ustreznih odgovorov v zapletenih zgodbah ugotavljanja državljanstva, denacionalizacije, poprave krivic, volilnem glasovanju v tujini, nostrifikacije spričeval in diplom, repatriacije. V prvem obdobju tranzicije so bili stiki med domovino in izseljenstvom omejeni le na kulturo in šolstvo, vendar se je področje povezovanja in sodelovanja vendarle vedno bolj širilo – tudi po zaslugi Slovenije v svetu.

Rektor katoliškega doma prosvete Sodalitas v Tinjah Jože Kopeing je predstavil lastno pot k Slovincem po svetu, posebno misijonarjem. Ta pot je v prvih korakih povezana z delom duhovnika Vinka Zaletela, s katerim je tesno sodeloval in s katerim je tudi prvič obiskal rojake v Argentini. Zavezanost slovenstvu, kjer koli domuje, ostaja stalnica Kopeinigovega delovanja – tudi tinjski dom vodi v tem duhu kot

vseslovenski dom plodnega srečevanja.

Zamejskemu novinarju in javnemu delavcu Ivu Jevnikarju je bila odprtost za Slovence po svetu tako rekoč položena v zibelko. Njegov oče Martin, povojni begunec iz Slovenije, je vse življenje ohranjal stike s kolegi, ki so se po vojni razkropili po svetu; v njihov dom so iz emigracije redno prihajale knjige, recimo Slovenske kulturne akcije iz Argentine. Pa ne le knjige, tudi ljudje. Zamejstvo je bilo tako zlasti v času, ko je v matici vladalo enoumje, nena-domestljiv most med Slovenijo in zdomstvom; tu so se (npr. v Dragi) porodile tudi zamisli, kot je bil Slovenski svetovni kongres.

Duhovnik Zvone Podvinski je sicer želel postati misijonar, a so se zadeve obrnile drugače in je leta 1993 postal izseljenski duhovnik na Švedskem, kjer skrbi za območje, veliko za pet Slovenij, in predvsem z osebnim stikom, kar seveda pomeni stalna potovanja k trinajstim večjim ali manjšim slovenskim skupnostim, ohranja in krepi pristno slovensko vernost in narodno zavednost.

Pogled iz političnega zornega kota pa so ponudili Franc Pukšič (SLS), nekdanji predsednik parlamentarne komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, Mojca Kucler Dolinar (NSi), nekdanja ministrica in poslanka državnega zbora, ter Alenka Jeraj, generalna tajnica SDS. Med drugim so poudarili pomen civilnodružbenih organizacij, kakršna je društvo Slovenija v svetu (pa tudi Svetovni slovenski kongres, Rafaelova družba), pri oblikovanju političnih odločitev, kot je bilo denimo sprejemanje zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja, in odpiranju vrat v tujini. Znova pa je bilo opozorjeno na še vedno neuresničeno pobudo, da bi Slovenci v zamejstvu in po svetu imeli svoje predstavnike v državnem zboru.

Tabor Slovencev po svetu je ponudil pestro kulturno dogajanje, ki so ga oblikovali oktet Vrtnica iz Nove Gorice, mlade baletnice, pevec Tone Kuntner, pevec Marcos Bajuk in Lucas Somoza Osterc (na klavirju ju je spremljal Ivan Vombergar) in slikarka Sonja Snoj, »češnja na torti« ob 25-letnici Slovenije v svetu pa so, sodeč po aplavzu številnega občinstva, ponudili dijaki iz Argentine, RAST 46.

Bogomir Stefanec ml
vir: *Druzina*, 9. 7. 2017

SLOMŠKOV DOM

Vedno aktivni mladci in mladenke

V Slomškovem domu deluje skupina Mladcev in Mladenk. V prvi polovici leta smo imeli sledeče dejavnosti:

Prvo srečanje je bilo 5. marca, ko smo sprejeli nove člane skupine: Natalijo, Mikaelo, Petra in Tomija.

V petek 24. marca smo šli smo na izlet na Našo Domačijo v San Justo z mladci in mladenkami vseh domov. Zabavali smo se v bazenu, ker je bilo zelo vroče. Igrali smo se odbojko in druge igre. Za kosilo smo jedli dobre pice. Imeli smo tudi nekaj prostega časa, da smo se igrali in pogovarjali s prijatelji.

31. marca smo pripravili križev pot v Slomškovem domu. Povabili smo mladce in mladenke iz San Justa, Pristave in drugih domov. Mi smo brali besedila postaj, prijatelji iz drugih domov so pa nesli svečke k vsaki postaji. Po križevem potu, smo imeli sv. mašo pri kateri smo peli in sodelovali. Potem je bilo prijateljsko srečanje, kjer smo pripravili pice.

8. aprila smo barvali pirhe. Okrasili smo jih z različnimi barvami in jih na Veliko nedeljo smo razdelil družinam v domu po sveti maši.

5. maja smo imeli srečanje, ki ga je vodil Claudio Scalese. Prišli so mladci in mladenke vseh domov. Govorili smo o naših sanjah in o skupnem delovanju v skupinah. Za kosilo so nam pripravili makarone z omako. Po končanem kosilu smo pa vsi skupaj šli na srednješolski tečaj.

Veseli smo, da se lahko srečujemo in gojimo prijateljske stike med seboj!

Martina Koželnik

MLADCI IN MLADENKE V CÓRDOBI

Med Božičem in novim letom smo mladci in mladenke iz vseh domov odšli na potovanje v Córdoba. Obiskali smo Albergue Los Guindos v Río Ceballos.

Voditeljica skupine je bila Alenka Čop, naša kuharja Stanko Jelen in Magda Skvarča, z nami je prišel tudi Pavel Erjavec.

Veliko smo hodili, se kopali v reki, hodili do slapa, skritega med hribi in uživali poletno temperaturo.

Mladi voditelji so skrbeli, da nismo šli prepozno spat, kajti vsak dan smo imeli dolgo hojo pred nami. Nekateri smo vseeno zvečer malo razgrajali: za nagrado smo morali postaviti svoje spalne vreče zraven glavne voditeljice.

Jutra smo začeli ob zvokih poletnih hitov. Imeli smo angelski zborček pri starejših dekletih in njihovih kozarcih.

Zadnji večer smo imeli kres. Vsaka "RAST" je morala pripraviti svoj prizorček. Animatorji pa so se poslovlili z miklavževanjem.

Zelo lepo smo se imeli in uživali v stiku z naravo. Jedli smo boljše kot doma. S Pavletom pa smo izkoristili čas za pogovore o veri.

Hvala, mladi voditelji, ki nas vedno spremljate: Nevi, Nadja in Erik. Upamo, da se Miki, Magu, Marko in Mati niso ustrašili in bodo prišli z nami letos v Mendoza!

Mladci in mladenke

NAŠA DRUŠTVA: ODBORI 2017

Organizacije, ki delujejo v naši slovenski skupnosti v Argentini, so na svojih rednih občnih zborih izvolile ali potrdile svoje vodstvo. Posredujemo vam sezname odbornikov, ki letos prostovoljno delajo v njih.

Društvo Zedinjena Slovenija

predsednik: Jure Komar
podpredsedniki: Karel Groznik, Pavel Brula, Andrej Golob
tajnika: Mariana Poznič, Martin Selan
blagajnika: Martin Križ, Toni Javoršek
kulturna referenta: Martin Sušnik, Jože Lenarčič
mladinska referenta: Karel Groznik, Stanko Jelen
referent za odnose z javnostmi: Toni Rován
nadzorni odbor: Miha Bokalič, Jože Jan, Toni Kastelic

Širši odbor ali Medorganizacijski svet

predsedniki domov: Andrej Mehle, Pavel Brula, Edvard Kenda, Vinko Glinšek, Franci Žnidar, Viktor Leber
šolski referent: Marcelo Brula
za SSTRMB: Štefan Godec
za Slovensko Kulturno Akcijo: Damijan Ahlin
za Zvezo slovenskih mater in žena: Alenka Prijatelj
za mladinske organizacije: Jože Rožanec (ml.)

Društvo Slovenska vas - Lanus

predsednik: Vinko Glinšek
podpredsednik: Stane Jemec
tajnik: Franci Sušnik
blagajničarka: Francka Požes
gospodar: Jože Mehle
knjižničarka: Martina Miklič
kulturni referent: Tone Cerar
športni referent: Marko Burja
gradbeni referent: Miha Vilfan

odborniki: Marko Cukjati, Friderik Cerar, Jan-ko Šmalc, Silvia Burja
namestniki odbornikov: Aleks Barle, Andrej Nabergoj, Damian Olmedo, Marta Servin
nadzorni odbor: Pavel Jemec, Marko Zorko, Kristina Grbec
namestniki nadzornikov: Yamila Grbec, Martin Sušnik

Naš dom San Justo

predsednik: Andrej Mehle
podpredsednik: Tone Oblak
tajnica: Metka Malovrh Scopel
namestnica tajnice: Emma Urbančič Marušič
blagajnik: Martin Uštar
gospodar: Jure Urbančič
nadzornik: Stanko Jelen
namestnik nadzornika: Karel Groznik
kulturni referent: Toni Rován
pomočniki: Marko Kržišnik, Pavel Zafra, Monika Oblak, Pavel Modic, Lojze Erjavec

Slovenski dom Carapachay

predsednik: Franci Žnidar
podpredsednica: Marta Vodnik
tajnik: Janez Žnidar
blagajnik: Jože Jan
kulturni referent: Damijan Ahlin
gospodar: Frido Klemen
odborniki: Ani Senovršnik, Ani Klemen, Lenči Klemen, Tone Komar
pravni zastopnik: Marko Amon
nadzorniki: Jure Komar, Marjeta Senovršnik, Irenej Markež, Julio Vazquez

Slovenski dom San Martín

predsednik: Viktor Leber
podpredsednik: Marko Škulj
tajnica: Monika Verbic
blagajnik: Rudi Dimnik

pomočniki blagajnika: Ivan Medvešček, Tomaž Kastelic, Ivan Dimnik
kulturna referentka: Marta Jenko Škulj
gospodarja: Jože Skale, Tone Belec
gospodinja: Brigita Leber Medvešček
odborniki: Christian Tašner, Tomaž Filipič, Dani Žagar, Janez Filipič, Marjan Boltežar, Matija Belec, Luka Škulj, Marko Medvešček, Toni Podržaj, Tomaž Leber, Martin Jerman

Društvo Slovenska Pristava

predsednik: Edvard Kenda
podpredsednik: Miloš Mavrič
tajnik: Janez Jelenc
blagajnik: Tomaž Žužek, za članarino: Helena Dolinšek
kulturna referenta: Boštjan Modic, Andreja Bitenc Skubic
referent za mladino: Marcelo Vodnik
gospodarji: Marko Čop, Marjan Kopač, Franci Gričar
odbornika: Ivo Urbančič, Bine Magister (ml)
nadzornik: Frenk Klemenčič
predstavnik za Z.S.: Andrej Golob, Martin Križ
predsednica Z.S.M.Ž.: Lili Tušek Kopač
predsednica mladine: Aleš Grohar, Mikaela Selan
voditeljica šole: Andrejka Papež Cordoba
predsednica odbora staršev šole: Cvetka Češarek Tomažević
vodstvo mladcev in mladenk: Nevenka in Marjanka Grohar
referentka za folkloro: Majda Maček
pastoralni svet: župnik France Cukjati, mežnar France Zorc

Slomškov dom

predsednik: Pavel Brula
podpredsednik: Marko Selan
tajnica: Mariana Poznič
blagajnika: Aleks Cestnik, Edi Cestnik
mladinski referent: Janko Koželnik
gospodinja: Mari Miklavc

gospodarja: Aleks Kastelic, Karel Pregelj
odbornica: Neda Vesel Dolenc
voditelj Slomškove šole: Marcelo Brula
farni odbor: Helena Loboda, Jože Oblak
predsednika mladine: Štefi Bokalič, Damijan Loboda
vodstvo mladcev in mladenk: Andrejka Vombergar Štrfliček
dirigentka zbora Ex Corde: Marta Selan Brula
nadzornika: Boris Štrfliček, Jože Lenarčič
duhovni vodja: France Cukjati

Slovenska Kulturna Akcija

predsednik: Damijan Ahlin
podpredsednik: dr. Jure Rode
tajnica: Teodora Geržinič
blagajničarka: Marjana Pirc Šetina
urednik Meddobja: Tone Mizerit
literarni odsek: Vinko Rode
likovni odsek: Andrejka Dolinar
teološki odsek: Franci Cukjati
zgodovinski odsek: Veronika Kremžar
družbeno-politični odsek: Tone Mizerit in Damijan Ahlin

Zveza slovenskih Mater in žena

predsednica: Alenka Prijatelj
podpredsednica: Metka Erjavec Tomazin
tajnica: Lili Tušek Kopač
blagajničarki: Marjeta Rožanec Dobovšek, Simona Rajer Truden
gospodinj: Mari Planinšek Keržič, Marija Urbančič Grbec
odbornice: Nežka Lovšin Kržišnik (predsednica odseka San Justo), Anica Erjavec, Polona Marolt Makek (predsednica odseka San Martin), Lili Tušek Kopač (predsednica odseka Pristava), Monika Češarek Kenda

Slovenska mladina v Argentini - SDO-SFZ

predsednik: Jože Rožanec
tajnica: Gabriela Oblak
blagajnik: Ignacij Mazières
športnik: Matija Mavrič

USPEŠNI NASTOPI NAŠIH PEVSKIH ZBOROV

Zbor Ex Corde, pod vodstvom Marte Selan Brula, ima redne vaje v Slomškovem domu ob četrtkih, a v zadnjih tednih so bile te vaje bolj intenzivne kot običajno, saj smo imeli pred seboj pomembne nastope: dan državnosti, nastop na festivalu "BAires canta", ki se je vršil na pravni fakulteti buenosaireske univerze in žegnanje pri Karmelski Materi božji.

Ob dnevu državnosti smo peli pri sveti maši in nato pri kulturnem programu v dvorani škofa Rožmana. Letošnja proslava je bila na skrbi ramoške skupnosti.

8. julija smo sodelovali v sklopu fundacije Fundecua, ki organizira mednarodni festival »BAires canta«, na katerem sodelujejo zbori raznih narodnosti. Letos so nastopili argentinski, ameriški, nemški ter korejski zbori - prvič se je na takem festivalu predstavil slovenski

zbor in to smo bili pevci Ex Corde.

Zapeli smo 4 slovenske pesmi: »Dajte, dajte«, »Pa se sliš'«, »Kolo« in »Na Golici«. S svojo navzočnostjo sta nas počastili gospa veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan in gospa Petra Česen Čatar z družino, poleg mnogih drugih udeležencev.

Posebno doživetje je bilo v glavni dvorani pravne fakultete, kjer smo vsi sodelujoči zbori skupaj z orkestrom zapeli dve pesmi: »Why we sing« in argentinsko »El cielo canta alegría«.

V soboto 15. julija, na predvečer žegnanja v ramoški cerkvi Karmelske Matere Božje (Nuestra Señora del Carmen), je novi župnik p. Roberto povabil kar dva slovenska zbora, Mešani pevski zbor San Justo in ramoški Ex Corde, da bi izvajala koncert v cerkvi, prvič po 12 letih.

Slovencem je ta cerkev posebno pri srcu, saj

je v njej deloval nam dragi pok. g. Janez Kalan, tam je bila redna slovenska sveta maša predno smo jo lahko imeli v Slomškovem domu, tam je mnogo naših staršev prejelo zakrament svetega zakona in mnogi smo bili tam krščeni.

Zato smo se radi odzvali povabilu in čeprav je bil večer mrzel, je bilo med občinstvom mnogo slovenskih rojakov.

Mepz San Justo, pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, je ubrano in zelo lepo zapel 6 pesmi: Gallusovi "Resonet in laudibus" in "Ecce quomodo moritur", "Marko skače", ameriško "Shenandoah" in pa še v španščini "Potosino soy" in "Póngale por las hileras". Ex Corde je poleg že omenjenih 4 slovenskih pesmi zapel še »Hallelujah« Leonarda Cohena in huayno »Doña Ubenza«. Vsi skupaj smo zapeli »O mati čistega srca« in »El cielo canta alegría«. Pri tej

pesmi sta nas spremljala Dalma Grbec na klavirju in Marjan Vombergar s čarangom.

Občinstvo je navdušeno spremljalo nastop in mnogi so prvič slišali slovensko petje.

Posebno doživetje je bilo po občuteno zapeti »O Mati čistega srca«: p. Roberto se je zahvalil nastopajočim, nas presenetil z nekaj stavki v slovenščini in nam podelil poseben blagoslov. V spomin je zborovodkinjama podaril rožni venec.

Veseli in zadovoljni smo se vračali na svoje domove s prijetnim občutkom, da so se vaje »splačale«, da smo lahko z združenimi močmi posredovali našo kulturo in se povezali med seboj, saj nas taka doživetja bogatijo in popestrijo delovanje v naši slovenski skupnosti.

Helena Loboda Oblak

BALANTIČEVA ŠOLA | Zaključek šolskega leta 2016

Kolikokrat se nam zgodi, da znanje, o katerem smo mislili, da ga ne bomo nikoli uporabili, v nekem trenutku pride zelo prav. To vemo posebno tisti, ki smo si v življenju že nabrali nekaj izkušenj! Zato učitelji z veseljem prihajamo v slovensko šolo in podajamo otrokom zaklade slovenstva. To se je dogajalo vsako soboto, do konca leta, ko smo se zbrali na zaključni prireditvi, katero smo pričeli že zjutraj v stolnici. Zahvalili smo se Bogu za vse milosti in dobrote, ki smo jih prejeli v šolskem letu. Hvaležno smo se spomnili gdč. Angelce in tudi drugih dobrotnikov slovenske šole. Molili smo za učitelje, katehiste in za našega dušnega pastirja, ki se nesebično razdajajo v dobro naših otrok. Prosili smo dobrega Boga tudi za učence, naj jim utrdi voljo in ljubezen do zakladov vere in slovenstva, da bi radi sprejemali nauke in opomine ter jih uresničevali v življenju. Družabni program je potekal popoldne. Okoli šeste ure se je zopet zbrala vsa Balantičeva družina. Otroke so še zadnjič prevzele učiteljice. Najprej so jim pomagale, da so se oblekli za to priložnost, potem pa so še ponovili vloge in pesmi. Starši so zasedli dvorano in čakali na predstavo. Popoldansko srečanje je povezovala gospa Erika Poglajen Dellacasa. Pozdravila je vse navzoče in povabila voditeljico gospo Ireno Poglajen naj poda nekaj misli ob koncu delovnega šolskega leta: "Upravičeno si zaslužimo oddih, saj je bilo leto, ki je za nami naporno. Bilo je veliko dejavnosti, gostov iz Slovenije, obisk škofa Petra Štumpfa, ki je otrokom podelil sveto birmo. "Brez potu ni medu", pravi slovenski pregovor in to drži. Veliko truda, požrtvovalnosti, veliko mere dobre volje in potrpljenja je bilo potrebno, da je bilo delo uspešno opravljeno. Po stopinjah gdč. Angelce se trudimo, da nadaljujemo pot, katero je ona začrtala, saj nam je največja spodbuda za delo in vztrajnost pri čudovitem vzgojnem poslanstvu." Ker je v šoli 18 učencev, ki izhajajo iz mešanih zakonov, je gospa Irena iz spoštovanja do njihovih staršev spregovorila tudi v kastiljskem jeziku. Njene zadnje besede so bile smernice, da bi čim bolj izkoristili počitnice:

Najprej, naj se potrudimo, da doma čim več govorimo slovensko, saj kratke šolske ure -enkrat na teden- ne morejo storiti tega, česar ne storimo doma.

Naj imajo otroci čim več stika s starimi starši. Ta povezanost je nenadomestljiva zanje in izredno bogati otroke.

Lučka Oblak Čop

Ker so knjige bogastvo le če se jih bere, je za letos majhna naloga, morda bolje rečeno izziv, naj med počitnicami preberejo knjigo, katero bodo obravnavali s sošolci v prijetnem pogovoru ob začetku šolskega leta 2017.

Priporočila je tudi naj pojejo, naj izkoristijo adventni čas in pred jaslicami zapojejo kakšno božično pesem. To bo pripomoglo, da bodo bolj doživeto preživel praznike.

Sledil je prizor pri katerem so nastopili vsi učenci: PRIDNA RDEČA KOKOŠKA!

Kdor ne dela, naj ne je! Tako je mislila naša kokoška dokler... Prosila je pomoč, pa je nikjer ni našla. Sama je morala posejati, sama požeti, sama v mlin znositi, pa še kruhek zamesti. Nobenemu delo ne diši, vsak za svoj počitek le skrbi. Na oder pridejo deček Izidor, petelinček in kokoška. Kokoš išče hrano za njene malčke. Okoli nje plešejo piščančki - otroci, ki obiskujejo vrtec (gdč. Uršula Urbančič, Nadja Miklič in Marta Petelin). Na dvorišče se počasi priplazi tudi vsa poljšja družina - prvi razred (gdč. Marija Z. Urbančič). Kokoška najde zrna in povabi Izidorja, da bi žito vsejal. Pa nima sreče. Stori ga to sama. Zraslo je žitno klasje, kapljica vode ga je zalivala - peti razred (gdč. Danica Malovrh). Škoda, zrasel je tudi plevel. Kokoš prosi mačjo družino, če bi pomagala opleti. Odgovor: "Kje pa, moramo si brkice naviti in krepeljčke umiti" - drugi razred (gdč. Luč-

ka Marinčič). Napoči čas žetve. Poprosi žabe in račke za pomoč - četrti razred (gdč. Bernarda Krajnik). Na dvorišče pride kuža Pazi in prijateljčki. Poprosi jih, če lahko znesejo v mlin. Spet naleti na gluha ušesa in hiter izgovor - peti razred. Težko vrečo znosi kar sama v mlin. Tam se lepo zmeni z mlinarjem in dobi polnozrnatno moko. Zatem prosi murenčke - tretji razred (gdč. Alenka Z. Urbančič), če bi pomagali znositi moko domov. Pa ne morejo. Gredo na koncert. Rdeča kokoška se na dvorišču sestane s piščančki in skupaj zamesijo in spečejo kruh. Ko je kruhek pečen pa vse živali prosijo en košček. Seveda so ga dobili, potem, ko so obljubili, da bodo drugič sodelovali. Skupno so še zapeli pesem O kruhu in nagajivem Izidorju pod vodstvom gdč. Kristine S. Šenk. Vlogo rdeče kokoške, petelinčka, murenčka in mlinarja so prevzeli učenci osmega razreda (gdč. Ivana Tekavec in Silviya Tekavec Nicastro). Po prizoru o rdeči kokoški je sledilo priznanje gdč. Anici Mehle. Skozi 46 let je zbujala veselje do lepega narodnega in cerkvenega petja. Hvaležni smo ji za vso ljubezen, skrb in navdušenje s katerim se je posvetila dolgi vrsti učencev. Naj Bog stotero poplača ves njen trud. Po desetih najlepših otroških letih zapuščajo šolo štiri učenci: Meči Amalfi Tekavec, Bojan Erjavac, Aleks Zupanc in Tomi Javoršek. Pripravili so prisrčen prizor v katerem so v slikah in v

besedi osvežili spomin na prehojeno pot v Balantičevi šoli. Imenovali so vse učitelje in kateheta, s katerimi so se srečavali soboto za soboto. Poslovlili so se s pogledom že uprtim v prihodnost, saj bodo oni RAST 50. Gospa Irena se je od njih poslovila in jim položila na srce blage besede, ki so bile zapisane tudi o Jezusu, ki je rasel v starosti, modrosti in milosti pri Bogu in ljudeh. Razložila jim je pomen besed, biti moder. To pomeni biti pameten, odločati se vedno za to, kar je dobro in prav. Rasti v milosti. To pa je božje življenje v vsakem od nas, ki nas napolnjuje z mirom nad dobro opravljenim delom in z veseljem, ker smo storili to, kar Bog pričakuje od nas. Spodbudila jih je, naj sodelujejo s sedmerimi darovi sv. Duha, katere so pred kratkim prejeli. Naj jim čut odgovornosti, hvaležnosti in darovanja pripravlja najlepšo pot k srečni mladosti in nadaljnem življenju. Naj jih vedno in povsod spremljata Bog in Marija Pomagaj. Knjižni dar in spričevalo sta jim razdelili gdč. Ivana Tekavec in gospa Irena Poglajen. Sledile so besede predsednika šolskega odbora Danija Zupanca. Bile so besede zahvale dr. Juretu Rodetu, ki jih vzgaja v krščanskem duhu in učiteljicam, ki naredijo preostalo. Pohvalil je otroke, ki so korajžno in veseli hodili po znanje vsako soboto. Zahvalil se je celotnemu odboru staršev, ki je vestno skrbel, da otrokom ni ničesar manjkalo. Bil je vedno tudi na voljo učiteljskemu zboru.

Zahvalil se je odboru Našega Doma, ki je vedno pripravljen priskočiti na pomoč.

Tudi brez fantov "luči in zvoka" ne bi bilo mogoče polno zaživet. Brez njih bi bilo kot pred stvarjenjem: sama tema! Letos šolo zapuščajo tudi družine, ki so skozi veliko let aktivno pomagale in sodelovale. Erjavčevi in Javorškovi ter družina Žužek Arenhardt, ki se vrača v Brazilijo. Na koncu so učenci dobili spričevala v katerih je zapisana njihova prizadevnost, trud in veselje do učenja. Zaključni dan je zaznamovan tudi s pričakovanjem in skrivnostjo: prihod sv. Miklavža. Čeprav se ta dobri svetnik težko premika in ima že častitljiva leta, ni pozabil na otroke v Balantičevi šoli. Ljubeznivo je nagovoril otroke. Najprej jih je opogumil: zagotovo so bili pridni in zato se jim ni treba preveč bati parkeljev. Varoval jih bo zbor angelčkov, ki so prvi prišli med otroke, delili bombončke in rajali. Naročil je otrokom naj ubogajo starše in učitelje in naj čim več govorijo slovensko, ker so tega zelo veseli v nebesih. Razšli smo se srečni. Slovenska šola se veseli izpolnjenega dela in želi še dolgo gojiti svoje poslanstvo.

Srečne počitnice!!

Alenka Belič Fantini

ROŽMANOVA ŠOLA | Zaključek šolskega leta 2016

Prvo soboto v decembru smo v Rožmanovi šoli zaključili šolsko leto 2016. Pred kapelico Marije Pomagaj in pod našima lipama smo prireditve začeli v Domu z zahvalno sveto mašo. Daroval jo je g. Robert Brest s sodelovanjem staršev osmošolcev. Z otroki se je pogovarjal o tem, kako so se obnašali v letošnjem letu.

Po kratkem odmoru smo se podali v dvorano na kulturni program. Letos smo ga naslovlili: "Po stopinjah našega režiserja Toneta Podržaja". Hoteli smo se ga spomniti z zahvalo za režijo in pomoč pri raznih igrah in prizorih.

Že pred tem smo sprejeli zastavi, argentinsko in slovensko, ter zapeli obe himni. Sledila je predaja zastav bodočim osmošolcem. Nato je vse navzoče nagovorila voditeljica šole Nina Pristovnik Díaz. Zahvalila se je staršem za neutrudno sodelovanje. Imenovala

je tudi učiteljice, ki so pomagale pri učenju: Mirjan Šenk, Sonja Dimnik, Lučka Petkovšek Tekavec, Cecilija Jarc, Nadja Petkovšek, Lucijana Oberžan Jarc, Saši Podržaj in Olga Dolenc Kociman. Učiteljica 7. in 8. razreda Magda Zupanc Petkovšek se je tudi poslovila od osmošolcev in jim dala razne napotke. Osmošolca Matija Leber in Valentin Mokerel sta se zahvalila ob koncu osnovne šole. Predsednica odbora staršev Sonja Petkovšek Boltežar je prebrala nekaj misli. Predsednik Doma Viktor Leber pa je vsem voščil dobrodošlico.

V drugem delu programa smo na ekranu gledali slike raznih iger in prizorov, ki jih je režiral Tone Podržaj. Obenem smo poslušali različne učence, ki so obujali spomine na režiserja ob skupnih doživetjih. Vse njegovo režisersko

delo smo povezali s prizori in s pesmimi posameznih iger. Hoteli smo še posebno poudariti, da nas je skozi vsa ta leta spremljalo prijateljstvo in čut za bližnjega.

Na koncu smo Veri Breznikar Podržaj podarili spominsko knjigo s slikami doživetih trenutkov ob pripravi otroških iger in prizorov. Voditeljica se je zahvalila še Lučki Marinček Kastelic za spremljavo na klavirju in Štefi Leber za multimedijo.

Otroci so že nestrpnost čakali na Miklavžev prihod s spremstvom. Angeli so lepo zaplesali in šli po svetega Miklavža. Kot je že stara navada, so bili pridni otroci obdarovani, ta poredni pa kaznovani. Seveda so letošnji birmanci prejeli poseben blagoslov.

Magda Zupanc Petkovšek

ŠPORTNA NOVICA

Naš nogometaš v Slovenijo

V Slovenijo je odletel Andrej Vombergar, ki bo svojo uspešno nogometno kariero nadaljeval v ljubljanski Olimpiji. Andrej je aktiven član naše skupnosti, v Slovenijo odhaja z očetom Markom, članom uredništva Svobodne Slovenije.

O svojih sanjah in načrtih je povedal Slovenski mladini v Argentini, intervju je objavljen na njihovi Facebook strani (in do njega prideš s klikom tu).

Andrej, želimo ti veliko uspehov in športnega užitka na novi poti!

OSEBNE NOVICE

ROJSTVA

6. maja je bil rojen **Alexander Hrovat**, v družini Ivana in Solange Del Campo.

13. junija, **Lola Ponte**
mamica Lucijana Čop in ati Facundo

27. junija, **Agustin Tomaž Štrubelj**
mamica Nevenka Pavlovič in ati Matjaž

30. junija, **Santiago Miguel Gaser**
Andrejka Puntar in ati Adrian Gaser

Čestitamo jim ob tem prelepem dogodku!

SMRT

V sredo 19. julija je umrl **Luka Nicolás Milharčić**, roj. v Ljubljani 4.12.1944. *Naj počiva v miru!*

KAJ JE SVOBODA?

Martin Sušnik na Komarjevem popoldnevu v Ljubljani

Prvi Komarjev popoldan Zavoda Philosophia perennis

Če za bralce Družine in knjižnega programa naše založbe ime Milan Komar (1921–2006) še zdaleč ni tuje, tega ne moremo trditi za splošnejšo slovensko javnost – ta še vedno premalo pozna tega slovenskega filozofa, ki je bistveno zaznamoval filozofsko misel ne le v Argentini, kjer je deloval od leta 1948, temveč tudi drugod po svetu. Da bi ga поблиže spoznala in iz njegovih spoznanj črpala navdih za oživljajoče pobude tudi domovina Slovenija, kjer je začel svojo študijsko (pravno in filozofsko) pot, je dalj časa zorela pobuda za ustanovo, ki bi razvijala krščansko-realistično misel o človeku, kulturi in družbi ter preučevala Komarjevo življenje in delo. Pobuda je bila uresničena te dni z Zavodom Philosophia perennis, njegov prvi javni dogodek pa je bil prvi Komarjev popoldan, povezan z izidom nove knjige Človeški čas (založba Družina); prav Družina je bila v sredo, 24. maja, v svoji galeriji tudi gostiteljica tega dogodka (ponovitev je doživel 26. maja v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici).

Krščanski realizem – pot rešitve

Zavodu na pot je spregovoril akademik Zorko Simčič, ki je izrazil veliko veselje ob njegovi ustanovitvi, saj je, kot je prepričan, prav krščanski realizem tisti temelj, brez katerega v času, ki ga zaznamujejo brezposlednost, nihilizem in relativizem, »ni rešitve: ne naše osebne, ne našemu narodu, ne vsemu svetu«, zato v ustanovitvi zavoda, ki se bo sistematično posvečal Komarjevi misli, prepoznavna enega pomembnejših korakov k drugačni, boljši prihodnosti.

Prvi Komarjev večer je ponudil pestro vsebino: filozof Andrej Lokar je kot sprejavalec ponudil vpogled v svoje razmišljanje o času, spodbujeno s Komarjevo knjigo Človeški čas; pravnik dr. Blaž Ivanc je predstavil vezi, ki so Komarja povezovale z njegovim profesorjem na ljubljanski pravni fakulteti Evgenijem Spektorskim; diplomat in nekdanji slušatelj Komarjevega tečaja za mlade krščanske demokrate dr. Igor Senčar

je razgrnil izhodišča Komarjeve družbene in politične misli, literarni zgodovinar dr. Matija Ogrin, urednik večine Komarjevih knjig v slovenščini, pa je segel v preteklost in opozoril na tista mesta v starejšem slovenskem slovstvu, kjer prihaja do izraza pomen spoznavanja samega sebe, kar je bila ena temeljnih prvin Komarjeve misli.

O njej je govoril tudi osrednji predavatelj dr. Martin Sušnik, filozof in predavatelj iz Buenos Airesa, Komarjev učenec, sodelavec argentinske ustanove Fundación Emilio Komar. Tema njegovega nastopa (Realizem, ki osvobaja) ni bila izbrana naključno. Svoboda je svojevrstna večna (perennis) tema, vedno aktualna vsebina – tudi pri Komarju, čeprav je v naslovu njegovih del in predavanj skoraj ne najdemo. A prav svoboda je točka, v kateri se po Sušnikovih besedah združijo glavne (antropološke, etične, socialne, metafizične) točke Komarjevega krščanskega realizma, vedno povezane tudi z vsakdanjim življenjem.

Prav vsakdanjost nam kaže, da imamo svobodo tako rekoč vsi na ustih in zastavah: vsi se zanjo zavzemamo in jo branimo, po drugi strani pa lahko hitro ugotovimo, da nam pravzaprav ni jasno, kaj sploh razumemo pod tem pojmom. Prav nejasnost predstavlja plodna tla za nastajanje malikov – svoboda pri tem ni nobena izjema. Sušnikovo predavanje, naslonjeno na Komarjevo misel, je glede tega pregnalo marsikatero meglo, ki morda še bolj kot drugod zastira slovensko razumevanje svobode.

Svoboda in njene posledice

To je v prevladujočem mnenju sploščeno le na eno njeno razsežnost, namreč na zunanjo svobodo, torej svobodo v dejanju, prostem zunanjih ovir, kakor je ubesedena v raznih deklaracijah, ustavah. Seveda je ta svoboda zelo pomembna in nujna, zato se je zanjo treba boriti in jo spoštovati, a ostati le na tej ravni ne zadošča. Človek je duhovno bitje, oseba, ki ima možnost samoodločbe – tu ne govorimo več le o svobodi

v dejanju, temveč o svobodi v hotenju, ki je temelj posebnega človekovega dostojanstva.

A prav v tej svobodi izbiranja, odločanja se pogosto odločimo – proti svobodi, torej proti lastni naravi. Zakaj tako ravnamo? Zato, ker nas, kot je ugotavljal Komar, ta svoboda, če vanjo res globoko pogledamo, »teži«. Vsi sicer hočemo več svobode, a ko pogledamo v njene posledice, ki niso vedno udobne, pred njo pogosto zbežimo. To pa so: odgovornost (če svobodno nekaj hočem in tudi naredim, moram za to osebno odgovarjati); odpoved (kdor hoče vse, navsezadnje ne izbere ničesar in svoje svobode v bistvu ne uporablja); tveganje (kdor hoče doseči popolno gotovost, se mora odreči svobodi, ker je življenjska konkretnost vedno tudi mistična, zato obstaja tveganje slabe izbire); samota (odločitev je izrazito osebno dejanje »samotnega veslača«). Sprejeti vse te posledice je znamenje človekove veličine, ljudje pa bi bili žal radi pogosto majhni, ne bi radi imeli sitnosti, kaj šele, da bi si zaradi svobode nakopali trpljenje.

Svoboda v hotenju torej zahteva, da človek živi v svoji notranjosti, v svojem jedru, to pa pomeni, da je neresnična domnevna opozicija med poslušnostjo in svobodo – kajti ko vidim, kaj je dobro, kaj mi realnost kaže kot pravilno in sem poslušen tej realnosti, osebno odgovorim na klic in svobodno utelesim prepoznane vrednote, s čimer potrdim lastno suverenost in je ne zaniham. Kdor hoče biti neodvisen od resnice, od objektivnih vrednot, češ da bo tako bolj svoboden, se bo dejansko »razsušil«.

»Sovpadanje« s seboj

To pa je točka, na kateri je Sušnik svobodo, kot jo razume s Komarjem, privedel na tretjo raven – na srečanje človeka s samim s seboj, na »sovpadanje s seboj«. Gre za postopno izpopolnjevanje lastnega bistva, sledenje stari modrosti spoznavanja samega sebe, in biti kar/kdor si. V tem okviru tudi morala dobi drugačen pomen: to ni nekaj represivnega, kar bi se človeku vsiljevalo od zunaj, kar bi bilo samo socialna prilagoditev, ki uničuje osebno pobudo, temveč je v jedru človekove najintimnejše narave in deluje »ortopedično«; prava morala ne tlači, temveč ureja, ravna, kar raste postrani, in tako pomaga naravnim človekovim tendencam k uresničevanju. Gre za pozitiven pogled na meje; če bi hoteli svobodo brez mej, bi v bistvu znikali sebe. To spoznavanje pa je dinamičen, stalen proces zavestnega prodiranja v lastno bistvo, v globine naših možnosti in tako sprejemanje samega sebe, soglasje s samim seboj. Ta proces pa nikakor ne zapira v individualizem, temveč, prav nasprotno, odpira za darovanje drugemu; le če sem sam v sebi, lahko odprem vrata, da pride drugi/Drugi. Jedro svobode ni v popolni neodvisnosti, temveč v resnični I(L)jubezni in ljubezni do r(R)esnice.

Vsaka podobnost slovenske družbe z opisom prevladujočega razumevanja svobode seveda ni naključna, zato je Komarjeva vizija svobode, kot jo prepričljivo predstavlja dr. Sušnik, zanjo toliko večji in pomembnejši izziv. Široko razprt prostor za poslanstvo zavoda Philosophia perennis.

vir: Družina

31. 5. 2017 | Bogomir Štefanič ml.
Kristjani v javnosti